Generelt om økonomiplanen og årsbudsjettet

Grunnlaget for økonomiplanprosessen 2020 - 2023

Kommuneloven § 14-2 bokstav a) og § 14-3 pålegger kommunene å utarbeide og vedta en økonomiplan som skal omfatte minst de neste fire budsjettår. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet, og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Økonomiplanen er kommunens viktigste verktøy for å sikre god økonomisk planlegging og styring.

Inndelingsloven § 26 tredje ledd sier: «Fellesnemnda skal ta hand om det førebuande arbeidet med økonomiplan og med budsjettet for det første driftsåret etter at samanslåinga er sett i verk. Det er det nye formannskapet som har ansvar for å fremme budsjettinnstilling til det nye kommunestyret».

Møter med enhetene startet allerede i mars i år. Det har vært gjennomført møter med alle enheter. Noen enheter har hatt flere møter med kommunedirektøren. I tillegg er det gjennomført mange møter om hvilke behov det er for investeringer i årene som kommer.

Den 30.06.2019 gikk budsjettrundskriv I ut til kommunalsjefer, enhetsledere og hovedtillitsvalgte I Hustadvika kommune. I tillegg satte kommunedirektøren i verk en innsparingsprosess med målsetting om innsparing 25. mill. kroner.

Kommunestyret i Hustadvika ble informert om den økonomiske situasjonen i kommunestyremøte 17. oktober 2019. I dialogmøtet den 7. november ble også hovedtrekkene i økonomiplanen for 2019 - 2023 presentert. På samme møte ble de største investeringsprosjektene vist.

I tillegg hadde kommunestyrene i Fræna kommune og Eide kommune fått presentert økonomirapport per 31.07.2019.

Statsbudsjettet ble lagt fram 7. oktober, og konsekvensen for Hustadvika kommune er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til budsjett. Nærmere om statsbudsjettet under.

Regjeringens kommuneopplegg for 2020

Regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 7. oktober. I kommuneopplegget anslås realveksten i ***frie inntekter*** for kommunene til 1,3 mrd. kroner (dvs. 0,3 %), mens det i kommuneproposisjonen i mai ble signalisert en vekst i intervallet 1,0-2,0 mrd. kroner. Hele realveksten, dvs. vekst utover kompensasjon for lønns- og prisvekst, gjelder kommunene. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en kostnadsvekst (deflator) på 3,1 % fra 2019 til 2020. Deflatoren på 3,1 % for 2020 er sammensatt av 3,6 % som årslønnsvekst og 2,2 % som prisvekst.

Realveksten på 0,3 % er regnet fra inntektsnivået i 2019 slik det ble anslått etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2019. Når veksten regnes fra anslag på regnskap for 2019, blir inntektsveksten fra 2019 til 2020 lavere, siden veksten regnes fra et oppjustert nivå sammenlignet med nivået i revidert nasjonalbudsjett 2019. Oppjusteringen for i år har sammenheng med økt skatteinntektsanslag for kommunene med 4,230 mrd. kr. Skatteinntektene for i år er nå anslått å øke med 3,8 % nominelt for kommunene.

Regjeringen foreslår at den kommunale skattøren for personlige skattytere for 2020 settes til 11,10 prosent, som er en reduksjon på 0,45 prosentpoeng i forhold til nivået i år. I kommuneproposisjonen for 2020 ble det igjen varslet at skattøren skal fastsettes ut fra en målsetting om at skatteinntektene for kommunene skal utgjøre 40 pst. av de samlede inntektene.

Ordinær skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) anslås å øke med 2,1 % for kommunene, sammenlignet med det oppjusterte nivået i år. Rammetilskuddet for kommunene foreslås å øke med 2,4 %. Sum frie inntekter anslås etter dette å øke med 2,2 % nominelt.

For Hustadvika betyr dette:

I kommunedirektørens budsjettframlegg for 2020 er frie inntekter (skatt og rammetilskudd) satt til 804,180 mill. kroner. Kommunedirektørens beregninger viser at når vi korrigerer for oppgaveendringer og pris- og lønnsvekst er det er manko på om lag 5 mill. kroner i overføringene fra staten. Det betyr at kommunen må redusere aktivitetsnivået tilsvarende. Endring i frie inntekter utgjør kun 1,9 %, mens den kommunale deflatoren er beregnet til 3,1 %.

Skatteinntektene også i 2019 har vært høyere enn forventet for Fræna kommune. I Eide kommune er det ingen slik effekt i 2019. Merskatteveksten gir noe økt økonomisk handlingsrom i 2019, men påvirker ikke handlingsrommet i 2020. Dette skyldes at regjeringen gjennom kommuneproposisjonen har signalisert nivået på inntektene i 2020. Inntektsnivået i 2020 endres således ikke som følge av merskatteveksten i 2019. Merskatteveksten i 2019 kan dermed ses på som en forskuttering av den veksten i frie inntekter som kommuneproposisjonen la opp til for 2020. Merskatteveksten i 2019 er altså en engangsinntekt som ikke vil kunne finansiere varige økninger i driftsutgiftene.